

Et smartere Norge- en næringspolitikk for fremtiden

- Program vedtatt av Unge Høyres Landsstyre april 2007

1.0 En næringspolitikk for fremtiden

Norge har ikke i dag en næringspolitikk som er fremtidsrettet, men en næringspolitikk som baserer seg på gårdsdagens næringer, virkemidler og målsettinger. For Unge Høyre er det viktig at vi fører en politikk som legger grunnlaget for at Norge også i fremtiden kan være ett av verdens beste land å bo i. Vi må føre en politikk som legger grunnlaget for fremtidsrettede arbeidsplasser, et godt velferdssamfunn og en bærekraftig utvikling.

For å virkeliggjøre dette er det viktig å ha en aktiv og fremtidsrettet stat og politikere som tør la utviklingen gå også i uante retninger. Det viktigste det offentlige kan bidra med for å sikre den fremtidige veksten er å tilrettelegge gjennom en helhetlig næringspolitikk. Unge Høyre vil ha en næringspolitikk hvor det offentlige ikke kan gripe inn for å overstyre, men sørger for at strukturene og politikken legger til rette for at mennesker, bedrifter og samfunnet for øvrig raskt kan omstille seg til en verden i endring.

1.1 Norge som kunnskapssamfunn

De siste års utvikling i økonomien blir stadig referert til som at vi lever i ett kunnskapssamfunn og at økonomien vår er kunnskapsbasert. Dette ser vi gjennom at mer og mer av det bedriftene betrakter som verdifull egenkapital ikke lenger er bare penger, men det som sitter mellom ørene hos de ansatte, den humane kapitalen. En kunnskapsøkonomi gjenkjennes ved at de viktigste prosessene for bedriftens vekst er læring. Et annet aspekt ved kunnskapssamfunnet er at ny teknologi gjør at lærende prosesser og samhandling mellom mennesker skjer raskere og på tvers av landegrensene på en helt annen måte enn tidligere.

1.2 En smart stat

Verdens ledende økonomiske system er markedsøkonomi. Som sterke tilhengere av markedsøkonomi er Unge Høyre forpliktet til å ta de utfordringene den kan representere på alvor og komme med gode løsninger der hvor vårt markedsøkonomiske system kan svikte.

Markedssvikt forekommer oftest fordi vi på mange områder ikke har et åpent marked med like spilleregler for enkeltmennesker, bedrifter og nasjoner. Områder hvor dette forekommer er innenfor miljøspørsmål, forskning og innrettingen av velferdsgoder. Et særlig viktig område å ha smarte politiske løsninger for er fellesgoder markedet vanskelig kan ta fullt ansvar for. I tilknytning til næringspolitikken er særlig det forskning, miljøtiltak, velferdsgoder og infrastruktur.

Det er på disse områdene det er viktig å ha en sterk og smart stat som klarer å korrigere markedssvikt og samtidig få markedet til å ta mest mulig ansvar gjennom å legge til rette for at det å satse på fellesgoder også blir lønnsomt.

Unge Høyre vil gjøre Norge om til en slik smart stat hvor rollen som tilrettelegger og medspiller står i fokus.

1.3 Norsk næringspolitikk

Den største og raskest voksende næringen i Norge er servicenæringen, herunder er kreative næringer inkludert. I motsetning til andre næringer eksisterer det per i dag ingen særegne støtteordninger for denne næringen. Unge Høyre mener dette viser at nye og lønnsomme næringer vokser bedre uten statlig innblanding. Det viktigste er at rammebetingelsene er forutsigbare og konkurransedyktige.

I Norge har vi fire næringsdepartement som alle skal styre enten næringer eller deler av næringslivet. Dette gir rom for både politisk overstyring og manglende koordinering mellom ulike politikkområder. I tillegg har vi et utall av sideorganisasjoner og virkemidler for å stimulere og i noen tilfeller subsidiere næringer og enkeltbedrifter. Dette føyer seg inn i rekken av forhold som gjør det komplisert å starte og drive bedrifter i Norge og som en del av byråkratiet, burde forenkles betraktelig. Samlet gir dette ikke en helhetlig og fremtidsrettet næringspolitikk for Norge.

Statens evner til å forutse eller å planlegge fremtiden er særdeles dårlige. En smart stat er kunnskapsrik og endringsvillig.

- Næringslivet skal ha stabile og forutsigbare rammevilkår.
- Det offentlige skal begrense subsidieringen av enkelt næringer.
- Staten skal ikke subsidiere enkeltbedrifter.
- Offentlige støtteordninger på sikt fjernes.

- Vi utarbeider effektive systemer for å måle resultater av politiske beslutninger for å lære av og videreutvikle politiske løsninger.
- Dagens fire næringsdepartement bør vurderes å slås sammen og gis ansvar for den helhetlige næringspolitikken.
- Styringen av offentlig sektor gjøres mer helhetlig, det betyr at vi ønsker å gå vekk fra en streng sektorstyring for å gjøre politikken mer sammenhengende.
- Vi må gi bedrifter flere insentiver til å investere.
- Politikken må dreies til å fokusere på tilrettelegging i stedet for planlegging.

2.0 Kunnskap – det vi lever av

Det er verken fisk eller frisører Norge lever av ved siden av oljen. Det er det som sitter mellom ørene på folk. Kunnskap er grunnlaget for alle yrker og all utvikling. For å lykkes kreves det målrettet satsing innenfor utdanningssektoren. Vi må ha en skole der hver enkelt elev får utfordringer på sitt nivå og hvor kunnskap, kvalitet og krav er i fokus. Våre høyere utdanningsinstitusjoner må ha fagmiljøer som er i verdenstoppen og både utvikler og trekker til seg de smarteste hodene innenfor sine felt. Norge er et høykostland. Siden ikke Norge kan konkurrere på pris må vi alltid være i front, enten det gjelder nye teknologi eller produkter. Derfor er det viktig at vi stimulerer talenter i større grad enn det som gjøres i dag. Hun som løser kreftkoden eller utvikler den nye mikrochipen kan like godt befinne seg i Burma eller Venezuela som i Norge. Derfor er det viktig at vi trekker til oss flere studenter fra utlandet og utenlandske forskere. Med tanke på at over halvparten av nyetableringer i Silicon Vally opprettes av mennesker som ikke er amerikanske statsborgere er det også viktig å få de til å bli igjen etter utdanning/forskning. For å få flere til å satse må det også lønne seg i større grad enn i dag å ta høyere utdanning.

Ha et utdanningssystem hvor kunnskap, kvalitet og krav står i sentrum for å sikre at alle elever for mulighet til å bruke sine talenter.

Opprette spesiallinjer for elever som vil satse på enkelte fagfelt, f.eks. innen realfag.

Åpne opp grensene og legge til rette for økt kunnskapsinnvandring til Norge.

2.1 Forskning

Det må satses mer på forskning og utvikling for at Norge skal fortsette den økonomiske veksten i årene fremover. For Unge Høyre er ikke det viktigste at vi bruker 3 % av BNP til FoU, men at den forskningen som bedrives er kvalitativt god og nyttig for utvikling av ny kunnskap.

Insentivordningene for det private innen FoU må styrkes og videreutvikles. Det skal lønne seg ekstra å satse på fremtiden.

I et land der halvparten av bruttonasjonalproduktet kommer fra offentlig sektor må det stilles sterkere krav til satsingen på forskning og utvikling i offentlig sektor.

- Utvide skattefunnordningen.
- Gå vekk fra målet om at 3 % av BNP brukes til FoU. Resultater skal heller måles etter innovasjonsgrad, evne til omstilling, generering av verdier og fremstilling av forskningsresultater.
- Satse mer på FoU i offentlig sektor.

2.2 Entreprenørskap og innovasjon

Vi er avhengige av at flere finner opp nye produkter og at flere skaper sine egne arbeidsplasser. Derfor må vi støtte mer opp under kreative mennesker og styrke kreative prosesser i samfunnet. Det kan ikke være slik at en som velger å satse på noe nytt skal tape vesentlig i forhold til andre arbeidstager i forhold til pensjons-, trygd-, og sosiale rettigheter. Det er viktig at kreativiteten og "gründerånden" stimuleres fra første stund. Derfor ønsker Unge Høyre å forsterke satsningen på Unget Entreprenørskap. Samarbeidet med næringslivet er viktig, og bør stimuleres.

- Pensjons-, trygd-, og sosiale rettigheter for arbeidstakere og selvstendig næringsdrivende må bli mer likestilt.
- Satsningen på ungt entreprenørskap styrkes.
- Forsterket samarbeid mellom skole og næringsliv.

3.0 Staten som tilrettelegger

3.1 Skatt

Det grunnleggende prinsippet for næringsbeskatningen må være konkurransedyktighet. Velferden er helt avhengig av et næringsliv som skaper arbeidsplasser, verdier og vekst. Dette gjør at man må godta særordninger for enkelte bransjer for fortsatt å være konkurransedyktig selv om Unge Høyre ønsker et mest mulig næringsnøytralt skattesystem. Med basis i dette vil Unge Høyre ha et skattesystem som:

- Er flatt og enkelt.
- Ikke inneholder formueskatt og utbytteskatt.
- Er næringsnøytralt så langt det er mulig.
- Har incentiver for å opptre samfunnstjenelig for eksempel ved at bedriftene skal få fradrag for å handle miljøvennlig, og ta inn arbeidskraft som ikke nødvendigvis kan jobbe fulltid.
- Alltid gjør det lønnsomt å jobbe.

3.2 Infrastruktur

Infrastruktur er det skjelettet som trengs for å holde samfunnet oppreist. Med infrastruktur mener vi post, telekommunikasjon og samferdsel og IKT. Dette er et område som alltid har vært statens fremste ansvar. Infrastruktur er i dag underprioritert i Norge i forhold til andre sektorer, og på grunn av det lider norsk næringsliv. Det er viktig at det offentlig er klar over at den økende globaliseringen gjør definisjonen av infrastruktur, og dermed det statlige ansvaret, kan utvides. En god infrastruktur bedrer bedrifters konkurransedyktighet og gir næringslivet bedre muligheter til videre vekst og verdiskaping.

- Staten er hovedansvarlig for å sikre en fremtidsrettet infrastruktur.
- Utbyggingen av hurtigtog og Europa- og stamvegnettet trappes opp.
- Samfunnsøkonomiske beregninger skal i større grad legges til grunn for bygging og vedlikehold av infrastruktur.

3.3 En forenklet og brukervennlig stat

Næringslivet må forholde seg til et stort antall regelverk, innrapporteringsordninger m.v. Bedriftenes kostnader og tidsforbruk oppleves som unødvendig høye, særlig av de mindre bedriftene. Det er summen av de totale offentlige påleggene som er det største problemet, ikke nødvendigvis de enkelte regler. Også manglende forutsigbarhet på grunn av stadige endringer i regelverk, tilskudds-, skatte- og avgiftsordninger oppleves som unødvendig vanskelig. Det bør være et strengere krav både om behandlingstid og nytte av rapportering, i tillegg til at flere tjenester blir lagt ut på Internett. Det er et viktig prinsipp for Unge Høyre at mål og rapportering kun skal gjøres en gang.

- Videreutvikle systemer for innrapportering på nett.
- Sikre en koordinering mellom ulike offentlige instanser slik at opplysninger kun avgis en gang.

3.4 Det offentlige som eier

Staten Norge forvalter 80 selskaper. Selskapene er delt inn i to hovedgrupper. Den førte gruppen er selskaper som har bedriftsøkonomisk verdimaksimering, den andre er selskaper som har sektorpolitiske hensyn. Unge Høyre ønsker at Norge skal selge seg ut av alle børsnoterte selskaper fordi det offentlige ikke klarer å opptre som en profesjonell eier og dermed ikke maksimere lønnsomheten til bedriften. Dette viser at det er et behov for en profesjonalisering av Norsk eierskap og at staten blir mer bevisst på å skille sin rolle som eier og politikktutvikler.

- Selge Norge ut av alle børsnoterte selskaper på sikt, med unntak av porteføljen til pensjonsfond utland.
- Profesjonalisere det offentlig eierskapet.
- Ikke at staten skal ha aksjemajoritet i børsnoterte selskaper.
- Fjerne hjemfallsregelen.

3.5 Korrupsjon og etikk

Korrupsjon er et utbredt internasjonalt problem som også forekommer i Norge. Ettersom globaliseringen, og derfor også internasjonal handel, tiltar i styrke må det internasjonale samfunn stå sammen i kampen mot korrupsjon. Lokalt er det et problem at det i små kommuner fort kan bli habilitetsproblemer når samme person sitter i flere roller. For å fremme etikk i næringslivet og redusere korrupsjonen i samfunnet vil Unge Høyre:

- Avskaffe immunitet for statsoverhoder når det gjelder etterforskning av økonomisk kriminalitet.
- Ha mer og bedre samarbeid over landegrensene for å bekjempe korrupsjon.
- Gi mer ressurser til Økokrim for å bekjempe og avdekke korrupsjon i Norge.
- Jobbe for kommunesammenslåing for å få større enheter lokalt.

3.6 Arbeidsliv og trygghet/ inkludering.

850 000 mennesker står per i dag utenfor arbeidslivet til tross for mangel på arbeidskraft innenfor flere bransjer. Dette er et problem for næringslivet, den enkelte og det er dårlig ressursbruk fra det offentlige. I Norge har vi et sikkerhetsnett som skal fange opp mennesker som faller utenfor. Unge Høyre mener at det bør være et mål å gjøre det mulig for den enkelte å bidra etter evne. Derfor vil Unge Høyre erstatte sikkerhetsnettet med en sikkerhetstrampoline for å sikre at folk raskt kommer

seg tilbake i arbeidslivet uten å bli hengende fast i ulike støtteordninger. Dette er viktig for næringslivet for at arbeidstakerne føler en trygghet på arbeidsplassen, dette åpner igjen for en mer fleksibel arbeidsmiljølovgiving og at nødvendige omstillinger går enklere. For å få flere ut i jobb og for å gjøre arbeidsmarkedet mer fleksibelt vil Unge Høyre:

- Forsøke å verve flere IA- bedrifter.
- Ha som mål å erstatte fulltids sykemeldinger med graderte sykemeldinger i langt flere tilfeller.
- Ha økonomiske incentiver til bedrifter som tilrettelegger for at syke medarbeidere kan jobbe.
- Innføre økt bruk av lønnstilskudd til bedrifter som ansetter personer som ellers ville hatt problemer med å komme inn på arbeidsmarkedet.
- Innføre 2 karensdager.
- Ha fri arbeidsinnvandring.
- Gjøre det enklere å bli etter studier for utenlandske studenter/ myke opp reglene.
- At staten tilrettelegger bedre for mennesker med nedsatt arbeidsevne slik at flere kommer seg ut i jobb.

3.6.1 Det skal alltid lønne seg å jobbe.

For enkelte grupper i samfunnet, er merkostnaden ved å jobbe så stor at mange lar være. Dette gjelder både for uføre, arbeidsledige og andre som mottar hovedinntekten sin fra trygd (tall fra SSB). Unge Høyre mener at det alltid skal lønne seg å stå på egne ben. Det betyr at vi ønsker å kutte ytelsene i som gis (unntatt ved alvorlig/ kronisk sykdom) slik at også de personlige incentivene for å komme tilbake i jobb styrkes. Samtidig med dette må de offentlige ordningene gjennomgås og innrettes slik at det skal være lett å komme ut i jobb. Vi ønsker derfor å iverksette følgende tiltak:

- Alle støtteordninger gjennomgås med tanke på å gjøre det lønnsomt for den enkelte å arbeide.
- Studiestipend skal utdeles på bakgrunn av studieprogresjon ikke behovsprøves.
- Inntektsgrensen for lån og stipend heves.

4.0 Miljøfokus i næringspolitikken:

Miljøutfordringen er en av vår tids største utfordringer. For Unge Høyre er det et selvstendig mål at hensynet til miljøet skal prioriteres. Kun gjennom forskning og utvikling og innovative bedrifter kan vi klare å få til en miljøvennlig vekst slik at vi kan fortsette verdens velstandsøkning. Det betyr at offensive virkemidler må på plass. Norge må være i front når det gjelder lovverk på miljösidan og når det gjelder utvikling av ny teknologi. På sikt vil dette være et konkurransefortrinn for norske bedrifter, både teknologisk og markedsmessig.

- Bedrifter skal belønnes for å være miljøvennlige gjennom en egen miljøfunn- ordning etter modell fra skattefunn..
- FoU innsatsen på renseteknologi og utvikling av fornybare og klimavennlige energikilder som thorium og fusjonskraft samt fornybar energi styrkes.
- Norge setter strenge krav og mål for bedrifters forurensningskutt slik at norske bedrifter er i forkant internasjonalt.
- Kraftsubsidiene fjernes.
- Miljøregnskap skal inn som en del av årsberetningen til bedrifter.
- Øke støtten til Enova fra 1 øre/kwh tilbake til 3 øre/kwh, men samtidig la Enova støtte private husholdninger med for eksempel energireduserende tiltak som innkjøp av varmepumper.